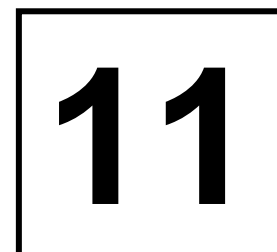

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียน
ออนไลน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

ACTION RESEARCH TO DEVELOP THE TEACHERS' POTENTIAL IN PRODUCING
WEB-BASED INSTRUCTIONAL MATERIALS AT PRINCESS CHULABHORN'S COLLEGE
MUKDAHAN UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 22

อุทัยวุฒิ ศรีจันทร์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โซชา ภาวะบุตร**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเชษฐ์ จันทร์ปุม***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการผลิตบทเรียนออนไลน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 2) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์ โรงเรียน จุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 3) เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยคือครูโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1) แบบบันทึกการสัมภาษณ์ 2) แบบบันทึกการสังเกตการณ์ผลิตบทเรียนออนไลน์ 3) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจการผลิตบทเรียนออนไลน์ 4) แบบสอบถามเพื่อประเมินการผลิตบทเรียนออนไลน์ 5) แบบบันทึกการนิเทศ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและจัดหมวดหมู่นำเสนอแบบความเรียง ผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพ ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า สภาพโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ครูโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร ไม่มีความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะ วิธีการที่ถูกต้องในการผลิตบทเรียนออนไลน์จัดการเรียนรู้ ปัญหาในการพัฒนาศักยภาพของครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความต้องการพัฒนาศักยภาพของครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์อยู่ในระดับมากที่สุด

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ประกอบด้วย 1) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การนิเทศภายใน 3) การนิเทศแบบชี้แนะ

3. การติดตามและประเมินผลทางการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า ครูโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร หลังเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตบทเรียนออนไลน์ สามารถผลิตบทเรียนออนไลน์มีคุณภาพได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสามารถผลิตบทเรียนออนไลน์ได้คนละ 1 ชิ้น

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ABSTRACT

The objectives of this action research aimed to 1) explore current states, problems and needs to develop the teachers' potential in producing the web-based instructional materials at Princess Chulabhorn's College Mukdahan, 2) find out guidelines to develop the teachers' potentiality in producing the web-based instructional materials at Princess Chulabhorn's College Mukdahan, 3) monitor and evaluate to develop the teachers' competence in producing the web-based instructional materials at Princess Chulabhorn's College Mukdahan under the Secondary Educational Service Area Office 22.

The target group consisted of 9 teachers at Princess Chulabhorn's College Mukdahan under the Secondary Educational Service Area Office 22. Tools used to collect data included: 1) a form of interview, 2) an observation form on the production of the web-based instructional materials, 3) a test on knowledge and understanding of the web-based instructional materials, 4) a set of questionnaires on the web-based instructional materials production and assessment, 5) a record of supervision. Statistics utilized were percentage, mean and standard deviation. Content Analysis was employed to analyze the content and classify data in forms of essay -type presentation.

The findings of this study were as follows:

1. The states, problems and needs in producing the web-based instructional materials at Princess Chulabhorn's College Mukdahan under the Office of the Secondary Educational Service Area 22 indicated that all factors concerning the states were at the low level as a whole. The teachers at the College faced a lack of knowledge, understanding, skills, and accurate techniques on producing and using the web-based instructional materials. The problems in developing the teachers' competency on the production of the web-based instructional materials, in general, were at the high level. The teachers' potential development on the production of the web-based instructional materials were at the highest level.

2. The guidelines to develop the teachers' potentiality in producing the web-based instructional materials at Princess Chulabhorn's College Mukdahan under the Office of the Secondary Educational Service Area 22 were composed of 1) operation of workshops, 2) internal supervision 3) coaching supervision.

3. Regarding the monitoring and assessment to develop the teachers' competence in producing the web-based instructional materials at Princess Chulabhorn's College Mukdahan under the Office of the Secondary Educational Service Area 22, it was found that the teachers at the College, after attending the training session, gained better knowledge and understanding concerning the production of the web-based instructional materials. In addition, the teachers could produce appropriate quality web-based instructional materials at least a piece per person.

ภูมิหลัง

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 64 กำหนดว่ารัฐต้องส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนา แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการสื่อสิ่งพิมพ์ อื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันที่เทคโนโลยีต่างๆ มีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน มีการนำสื่อการเรียนรู้ต่างๆ มาใช้เพื่อ จัดการเรียนการสอน เช่น หนังสือ แผนที่

รูปภาพ ซีดี บทเรียนสำเร็จรูป โปรแกรมสำหรับคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สื่อการเรียนรู้ แบบออนไลน์ และ E-Learning เป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือ ICT เข้ามามีส่วนร่วมกับการจัดการเรียนการสอน โดยเป็นการเรียนรู้ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือ ช่วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนหรือเป็นบทเรียนออนไลน์ โดยผู้เรียนสามารถเข้าถึง และเรียนรู้บทเรียนต่างๆ ด้วยตัวเอง ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งสามารถเข้าถึงบทเรียนได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ที่สามารถเชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายได้

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) ได้มีการกำหนดเจตนาธรรมไว้ให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตร รูปแบบ และวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ได้มุ่งเน้น ความแตกต่างตามศักยภาพของผู้เรียนโดยคำนึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ จำเป็นต้องมีสื่ออุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่เหมาะสมการปรับประยุกต์ใช้ได้สมประโยชน์ทันต่อการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 1)

โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร ตั้งอยู่ที่บ้านหนองหอย หมู่ที่ 6 ตำบล บางทรายใหญ่ อำเภอ เมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพื้นที่โรงเรียน 92 ไร่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี มีพระชนมายุครบ 3 รอบ และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่มีความสามารถ และสนใจด้านคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันในโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร ยังใช้สื่อ ICT ด้านบทเรียนออนไลน์น้อยครูผู้สอนมีปัญหาด้านการขาดความรู้ทักษะการผลิตบทเรียนออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำวิธีการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์ใน โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถผลิตบทเรียนออนไลน์ได้และเป็นผู้คิด ผู้สร้าง ผู้ผลิตชิ้นงานบทเรียนออนไลน์ ในการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ อย่างยั่งยืน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการผลิตบทเรียนออนไลน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
3. เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์ โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 ครั้งนี้ ประกอบด้วยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 9 คน

- 1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน
- 1.2 ผู้ร่วมวิจัยคือตัวแทนครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ กลุ่มสาระละ 1 คน เป็นจำนวน 8 คน

ได้จากความสมัครใจ

- 1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 29 คน ประกอบด้วย
 - 1.3.1 หัวหน้ากลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 1 คน

1.3.2 ตัวแทนนักเรียนโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยมุกดาหาร จำนวน 15 คน ที่ได้จากการสุ่มโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

1.3.3 ตัวแทนครูที่ปรึกษา จำนวน 12 คน ได้จากความสมัครใจ

1.3.4 วิทยากร จำนวน 1 คน

2. ขอบเขตด้านระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอนซึ่งผู้วิจัยได้นำเอาหลักการวิจัยปฏิบัติการวงจร PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis & Mc Taggart (1988 อ้างถึงใน งามอาจ นัยพัฒน์, 2551 : 301-303) ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การวางแผน (Planning)

2.2 การปฏิบัติการ (Action)

2.3 การสังเกตการณ์ (Observation)

2.4 การสะท้อนกลับ (Reflection)

ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการวงจร PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis and Mc Taggart (1988, อ้างถึงใน งามอาจ นัยพัฒน์. 2551 : 301-303) เป็นกระบวนการดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) ศึกษาสภาพปัญหา แนวทางวิธีการพัฒนา

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Action)

กิจกรรมการพัฒนา

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2 การนิเทศภายใน

2.3 การนิเทศแบบชี้แนะ

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation)

3.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการเก็บข้อมูลโดยการทดสอบการสังเกต การสอบถามจากผู้ร่วมประชุม

3.2 การนิเทศติดตามการเรียนรู้เก็บข้อมูลโดยการสังเกต การสอบถาม และการประเมินผล

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection)

ปัญหาได้รับการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข

สรุปผลการวิจัย

จากการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. สภาพ ปัญหา และความต้องการในการผลิตบทเรียนออนไลน์โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร ด้านปัจจัยเกี่ยวข้องกับครูผู้สอน พบว่า สภาพโดยรวมอยู่ในระดับน้อยครูไม่มีความรู้ความเข้าใจขาดทักษะวิธีการที่ถูกต้องในการผลิตบทเรียนออนไลน์ ปัญหาในการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ครูต้องการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ประกอบด้วย 1) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การนิเทศภายใน 3) การนิเทศแบบชี้แนะ

3. การติดตามและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า การใช้แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียน

ออนไลน์โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย มุกดาหาร มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาโดยที่ครูโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย มุกดาหาร ที่เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนามีพฤติกรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ภายหลังจากเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตบทเรียนออนไลน์สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ สามารถนำสื่อที่ผลิตไปใช้จัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสามารถผลิตบทเรียนออนไลน์ที่มีคุณภาพได้อย่างน้อยคนละ 1 ชิ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงาน

1.1 จากการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ทำให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ครู มีความพึงพอใจกับผลการพัฒนามาก ดังนั้นสถานศึกษาอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา ควรให้ความสำคัญในการการผลิตบทเรียนออนไลน์ให้ครูได้ศึกษาความรู้เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการทำการผลิตบทเรียนออนไลน์เพื่อใช้สำหรับจัดการเรียนการสอนต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยมีการดำเนินงานโดยใช้กระบวนการ PAOR พัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญของกระบวนการ PAOR และนำไปใช้ในระบบการบริหารงานของตนเอง เพื่อพัฒนาองค์กรให้ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ และเกิดประโยชน์สูงสุด กับผู้เรียน ชุมชน และสังคม อันจะเป็นผลให้การพัฒนาทางด้านการศึกษาของชาติมีคุณภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการการพัฒนา

จากผลการวิจัยมีการดำเนินงานโดยใช้กระบวนการ PAOR พัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนออนไลน์ ครูควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นความรู้ความเข้าใจในการผลิตบทเรียนออนไลน์ระหว่างกันและกันทั้งภายใน และกลุ่มโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยทั้ง 12 แห่ง ผู้บริหารควรกระตุ้นให้ครูโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย มุกดาหารให้มากขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการวิจัยในลักษณะนี้กับการพัฒนาครูด้านอื่นๆ อีก โดยเน้นการพัฒนาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนางานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาการเรียนรู้ตามอัธยาศัย เป็นต้น

3.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จเพื่อเป็นข้อมูล และเป็นตัวอย่างกับโรงเรียนอื่นๆ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวง. แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553.
- สุรสิทธิ์ ถิตย์บุญครอง. การวิจัยความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2545.
- วีรดา ชุติกราน การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล 3 ขวบ) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ราชบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, 2546.
- เนตรชนก คนหาญ. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมการพัฒนาศักยภาพการผลิตบทเรียนออนไลน์สำหรับเด็กปฐมวัยของผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าพัฒนา อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553.
- สมิตรชัย กันหาคุณ. การพัฒนาบทเรียนบนเว็บเรื่องระบบควบคุมด้วยอิเล็กทรอนิกส์ วิชา งานระบบควบคุมเครื่องยนต์ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2551.
- สุพรรณิกา เตียวงษ์สุวรรณ. การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2551.
- ณัฐวรินทร์ ธนาสิริวงศ์สุภา. การพัฒนาครูในการผลิตสื่อโดยใช้คอมพิวเตอร์ของโรงเรียนบ้านหนองหว้าตาคำ อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยนครราชสีมา, 2551.
- ณรงค์ คำภาศรี. ความต้องการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร, 2549.
- ดรุณี กิจสุวรรณ. การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนอินเทอร์เน็ตแบบ WBI สำหรับเครือข่าย KITNB Online วิชาโครงสร้างข้อมูล ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2545.
- ดุสิต มั่นคง. การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการโรงเรียนบ้านแกวิทยาคม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.